

nagovoru kratko »zapriseženci«). Ta predlagana kombinacija bi nas zbližala s Poljaki (przysięgly, sąd przysięglicy) in z Rusi (prisjažni, sud prisjažnih), krila bi se z avtentičnim nemškim besedilom in odgovarjala bi angleškemu in francoskemu nazivanju »jury«. Začetnih težkoč se ni treba bati, zakaj pravniki po poklicu se brzo privadijo razlikovati z novimi termini obe vrsti sodišč z različno udeležbo lajškega življa, občinstvo pa se v praksi in po vzgajajočem vplivu časopisja naglo nauči razločevati oba pojma, posebno ker je bodočim porotam, odnosno kakor jih naš predlog imenuje, »zapriseženim sodiščem« odkazana mnogo ožja kompetenca (za hudodelstva 10letne ječe), nego današnjim. Karel Havliček Borovski, kakor je razvidno iz njegovih člankov, zbranih v »Političnih spisih«, ki jih je izdal dr. Tobolka pri Leichtru, vpotrebljuje oba izraza kot istovetna, zdaj tega zdaj onega, nekje celo drug poleg drugega (na str. 73., II. del: »V vseh važnejših stvareh mora odločevati porota, odnosno »soud přisežných«).

XXIII. redna glavna skupščina društva „Pravnika“.

I. Dne 28. januarja zvečer se je vršila letošnja glavna skupščina društva »Pravnika« v mali dvorani »Narodnega doma.« Otvoril jo je ob $\frac{1}{2}$ 9. uri predsednik g. dr. Majaron in pozdravil v imenu odbora društvenike, ki jih je bilo 30 zbranih, kakor tudi zastopnika ljubljanskih dnevnikov »Slov. Naroda« ter »Laib. Zeitung.« V svojem nagovoru je poudarjal zlasti to-le:

Bilanca lanskega društvenega leta v nobenem oziru ni slaba. Največje dejstvo je bilo, da je društveno glasilo »Slov. Pravnika« dospelo do svojega jubileja, kar dokazuje, da se je društvu posrečila prva naloga, ki si jo je bilo postavilo ob svoji ustanovitvi, da namreč zagotovi obstanek slov. pravniškemu listu. Pomen petindvajsetletnice tega lista za slovensko pravnoznanstvo in zlasti za slovenski uradni jezik je bil razložen v jubilejski številki.

Na zadnji glavni skupščini se je izrekla želja, naj bi »Slov. Pravnika« postal polumesečnik, in izdal se je radi gmotnih sredstev tudi primeren

poziv, kakor se je bilo sklenilo. Ta poziv pa ni imel tistega uspeha, ki so ga predlagatelji želeli. Pa če ga bi tudi imel, s tem ne bi bilo vse storjeno, kar treba, da se strokoven list postavi na širšo podlago. Odbor je prišel do prepričanja, da je najbolje še ostati pri sedanji uredbi in gledati bolj na to, da se ta izpopolni in izboljša. Nedavno se je tudi javno pisalo v članku o našem vseučiliškem vprašanju, naj bi se »Slov. Pravnika«, ki ima sedaj bolj judicialno vsebino, razširil v revijo državoslovja in politične ekonomije. Istina je, da »Slov. Pravnika« nikdar ni izključeval take stvarine in da želi take izpopolnitve v znanstvenem zmislu, samo da se tudi oglase delavci s takimi prispevki. Nadalje se je tudi pisalo, naj bi naše društvo imelo pri pripravah za slovensko pravno fakulteto vodilno besedo, osobito naj bi prevzelo izdajo slovenskih zakonikov, ki so nujno potrebni. Toda priprave za ustanovitv pravne fakultete so navezane na več faktorjev, ki morajo združeno nastopati, in društvo »Pravnika« je kakor doslej, tudi v bodoče voljno dati v ta namen svoje moči na razpolago. Pač pa hoče voditi izdajanje priročnih zbirk zakonov v slovenskem jeziku, ker je to itak v društvenem programu in ker v tej smeri že od nekdanj deluje, -- ako dobi od drugih faktorjev več podpore, osobito denarne.

Ravno v preteklem letu je društvo izdalo zbirko zemljiškoknjižnih zakonov v hrvaškem jeziku, kakor je bilo to zbirko v prejšnjem letu izdalo v slovenskem jeziku; tudi se je tekom lanskega leta pripravilo gradivo za zbirko »predpisov o izvenspornem postopanju« ter za zbirko »državnih osnovnih zakonov«; del prvoimenovane zbirke (notarski red) je že izšel, ostalo je pa že vse v tisku, tako da oba zvezka izideta v nekaj mesecih. Društvo bode pa pospešilo nadaljnje izhajanje zbirke, kakor hitro se mu zagotovi redna podpora v ta namen od poklicanih in naprošenih faktorjev.

Avstrija bo praznovala drugo leto stoletnico svojega občnega državlanskega zakonika. V ta namen se izda slavnostna knjiga, v katero se sprejmo primerni znanstveni spisi v raznih jezikih, — naj bi torej ne pogrešali v njej slovenskega jezika! Pred sto leti sta pri tem znamenitem zakoniku sodelovala dva kranjska rojaka dr. T. Dolinar (iz Dorfarjev) in Anton Pfleger (iz Železnikov); zlasti zadnji, ki je bil l. 1806. povzdignjen v viteški stan (Wertenau) in je kot državni svetnik užival posebno zaupanje cesarja Ferdinanda, je sprožil zadnjo revizijo načrta in na njem povzročil bistvene reforme. Naj bi torej ob stoletnici bilo na primeren način zastopano domače pravništvo. Najlepše pa bo praznovalo društvo »Pravnika« to stoletnico, ako izda drugo leto občni državljanski zakonik v novi slovenski izdaji, ki se že tako težko pogreša. (Odobranje.)

Končno se predsednik dr. Majaron spominja članov, ki so v prošlem letu umrli. To so gg. dr. Janko Sernec v Mariboru, Fr. Hrašovec v Gradcu in odvetnika dr. Kapus ter dr. Hribar v Ljubljani. Navzoči se dvignejo v znak sožalja s sedežev.

K besedi se oglasi sodni predstojnik g. Regally iz Radovljice in kot urednik slov. izdaje obč. drž. zakonika poroča, da mu je delo dospelo do okoli §§ 600. Omenja težave, ki nastajajo, ker mora vsled službenega dela zbiranje gradiva večkrat in za delj časa prekiniti. Želi prirediti kritično izdajo in to zahteva posebne opreznosti. Prevod zakonika treba čisto na novo prirediti, ker je stari skoraj popolnoma neraben, obenem treba vso terminologijo in dikcijo primerjati in pravo določiti. Govornik začne posamezne odlomke priobčevati v »Slov. Pravniku«, da se že med delom omogoči javna kritika.

Po razpravi o tem, katere so se udeležili s primernimi nasveti sodni nadsvetnik gosp. Kavčnik, dvorni svetnik g. dr. Ferjančič, sod. svetnik g. Milčinski in g. dr. Majaron, se gospodu Regallyju izreče zahvala za dosedanji trud in zagotovi podpora za pospešitev dela. —

Potem se prestopi na dnevni red.

II. Društveni tajnik g. dr. Stojan je podal nastopno poročilo:

Društvo »Pravnik« šteje za minulo leto 203 članov, 1 častnega člana in 184 naročnikov lista. Napram prejšnjemu letu je naraslo število članov za 28 in število naročnikov za 11. Ker je med letom odpadlo 6 članov, je tedaj pridobilo društvo v minulem letu 33 novih članov, oziroma naročnikov. V zmislu sklepa lanske glavne skupščine je odbor priobčil v vseh uglednejših slov. časnikih ter doposlal še posebej večjim denarnim zavodom in županstvom po Slovenskem poziv za pristop k društvu. Poziv ni imel povoljnega uspeha: 1 županstvo in 2 posojilnici kot naročniki, to je vse, kar se je odzvalo.

Društveno glasilo »Slov. Pravnik«, ki je v minulem letu dosegel jubilejno dobo 25 let, je tudi s tem letnikom pomnožil naše pravno slovstvo s prav zanimivo vsebino.

Na lanski glavni skupščini se je razpravljalo o preuredbi lista v polumesečnik, ter se je tedaj to vprašanje odkazalo odboru v presojo. Odbor se je z zadevo večkrat in temeljito bavil ter presojal tozadevne nasvete g. sod. svetnika dr. Volčiča. Razposlal se je in objavil poziv, da bi se pridobilo novih sotrudnikov in novih gmotnih prispevkov. Poziv je bil malo uspešen. Uvažujoč pomnožene težkoče urejevanja in nabiranje rednega gradiva za polumesečnik, je odbor sklenil, da se preuredba začasno opusti v prepričanju, da še danes niso za to dani pogoji.

List je torej ostal mesečnik in priobčil po programu prejšnjih letnikov pravno gradivo bolj aktualne važnosti. Ne množina gradiva, temveč kakovost vsebine in dovršenost jezika vzdržuje društvenemu glasilu ugled in ime.

Na želje, izrečene na zadnji glavni skupščini, se je doposlal članom seznamek knjig društvene knjižnice v posebni prilogi lista.

Po nasvetu g. dr. Volčiča, naj bi sprejemal list, kakor nekateri drugi strokovni listi, inserate, se je poslalo večjim slov.firmam, osobito denarnim zavodom vabilo, da prijavijo inserate in v tej obliki gmotno prispevajo društvu.

List se razpošilja v 413 izvodih, 389 plačanih, pravnim praktikantom po znižani ceni, akad. društvom zastonj.

Društvena zbirka avstr. zakonov primerno napreduje. Izšla je v minolem letu hrvatska priredba zakonov o javnih knjigah; priredil jo je g. dr. Volčič, izdalo pa društvo v svoji režiji. Knjiga je hrvatskim pravnikom, osobito po Dalmaciji prav dobrodošla in je bila v hrv. »Mjesečniku« povoljno ocenjena.

V tisku se nahaja tudi — že lani napovedana dr. Volčičeva zbirka izvenspornih zakonov z notarskim redom i. t. d. za VI. zvezek zbornika, v obsegu Manzove izdaje. Ta zvezek založi prireditelj v lastni režiji po subvenciji društva. Hkratu se je poverila neumorno delavnemu g. dr. Volčiču priredba trgovskega zakonika, za katerega se zanimajo tudi trgovski krogi in osobito trg. obrtna zbornica.

G. okr. glavar Lapajne pa je dovršil zbirko drž. osnovnih in sploh ustavnih zakonov z deželnimi redi in dotičnimi odločbami. Ta zvezek, ki se že tiska, izda društvo v lastni režiji.

Dočim se zbornik v ostalem polagoma dopolnjuje, smo s priredbo najpotrebnejšega zakona, že skoro 100letnega obč. drž. zakonika še vedno na dolgu. Odbor je obračal dejansko tej priredbi posebno pozornost. G. okr. sodnik Regally, ki je prevzel to težavno delo, se je bil prijazno odzval odborovi prošnji, da je v seji podal odboru pojasnilo o svojem delu, kakor je pravkar poročal.

Omeniti mi je še »Poljudne pravne knjižnice«, ki je izšla že s XIV zvezkom, deloma tudi v hrv. jeziku, in nekojih v minolem letu izdanih dr. Volčičevih priredb manjšega obsega, kakor dopolnila k IV. zvezku nove odvetniške tarife in druge publikacije za praktično rabo.

Na poziv deželnega odbora kranjskega sta se izvolila v vseučiliški odsek kot delegata gg. dr. D. Majaron in sod. svetnik dr. Toplak, ozir. kot namestnik g. dr. Mohorič.

Društvo je bilo tudi zastopano dne 20. okt. 1909 pri glavni seji pripravljalnega odseka za proslavo stoletnice obč. drž. zakonika na Dunaju in sicer po predsedniku g. dr. Majaronu.

Tekoče zadeve je reševal odbor v 9. sejah.

Prosim, da se to poročilo odobri.

To poročilo se je vzelo odobruje na znanje.

(Konec prihodnjič.)

